

Naročnina

knjaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna šte. 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA: pri g.
Benko nar. poslancu v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. pošne hran. 12.549

izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murški Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

III. LETO

Murska Sobota, 28. januarja 1934.

ŠTEV. 5

Naši sezonski delavci

(Nadaljevanje.)

Iz zadnjih podatkov je jasno razvidno, da so sezonski delavci s svojimi zasluškami od leta 1929. naprej, mnogo doprinesli k našemu narodnemu premoženju. Skupna vsota zasluženega denarja v vladnih petih letih znaša 96 milijonov 816.700 dinarjev. To število pa je gotovo večje, ker je mnogo delavcev tudi na svojo roko šlo v svet za zasluškami in niso iskali posredovanja potom uradov.

Stomiljonski zaslužek našega človeka nas navdaja z priznanjem a tudi s skrbjo. Neutrudljiv v delu, zanesljiv in pošten, so odlike našega sezonskega delavca in vzrok, da so jih delodajalci leto za letom klicali k sebi. A vsakdo se s strahom vprašuje, kdo bi nadomestil vsoto iz katere bi črpal naš delavec potreben znesek, za vzdrževanje sebe in svoje družine, če bi se mu zaprla vrata na delovni trg.

Letošnje leto je glede zaposlitve, kakor glede zasluške v marsičem zaostalo za lanskim. V Jugoslaviji je našlo zaposlitev 1809 moških, 1185 žensk, skupaj 2994. Vsi ti so odpotovali z delavskimi transporti, medtem ko je 13 moških in 17 žensk, skupaj 30, odpotovalo posamezno k različnim zaposlitvam. Tako se je v naši državi nahajalo na delu 3024 delavcev. V Francijo pa je odpotovalo 620 moških, 926 žensk, skupaj 1546. Vsota zaposlenih je znašala v lanskem letu 2442 moških, 2128 žensk, skupaj: 4570.

Razumljivo je, da je z nastopom svetovne gospodarske krize tudi padel zaslužek našega delovnega človeka, zato je tudi padec skupnega zasluška v zadnjih letih večji, kakor padec skupnega števila zaposlenega delavstva. Letošnji zaslužek je bil posebno v naši državi slab. Dočim je zaslužil sezonski delavec v Franciji povprečno 5000 Din, v Avstriji 2200 Din, je pri nas le 1400 Din. Ni čuda, da je iz teh razlogov postala Francija vsem našim delavcem obljubljeno dežela, saj zasluži tam ob istem delu skoro štirikrat večjo vsoto.

Skupni zaslužek delavcev, ki so bili zaposleni v Jugoslaviji je znašal 4.233.600 Din, v Franciji 7.730.000 Din, v Avstriji 132.000 Din. K tem zneskom je treba prišteti še zasluške delavcev, ki ostajajo po več let v Franciji. Njih število znaša 1300 in sicer 600 moških in 700 žensk, ki so zaslužili v lanskem letu 6.500.000 Din. S tem se poviša vsota skupnega zasluška v lanskem letu na 18.595.000 Din.

V Francijo je odšlo na last-

ne stroške 17 moških in 17 žensk, skupaj 34 delavcev. Ostali delavci so bili posredovani večinoma poimensko, s posredovanjem tamkaj živečih rojakov, a večina je šla v Francijo preko Francoskega emigracijskega društva v Zagrebu. Vseh delavcev, ki se nahajajo še sedaj v Franciji znaša nad 2846. V Nemčijo, kakor je že omenjeno, se posredovanja niso izvršila, v Avstrijo pa so šli na delo po večini posli in le nekaj sezonskih delavcev. (Dalje.)

vojake, da zaščitijo tamkajšnje rojake. Sovjetska unija pa zbira ob meji svojo armado, kar sosedna Japonska opazuje z velikim strahom. Nad Daljnim vshodom se zbirajo zopet preteči oblaki.

Zaščitnim dolžnikom- kmetom.

Podpisani denarni zavodi v Murški Soboti pozivajo vse one kmete, ki so zadolženi pri njih in mislijo, da imajo pravico do zaščite po uredbi o zaščiti kmeta z dne 22. novembra 1933, da do 10. februarja t. l. predložijo svojim denarnim zavodom dokaz, da so zaščiteni. To je potrebno zaradi tega, ker morajo denarni zavodi z dnem 23. novembra 1933 zaključiti račune zaščitnih kmetov in jih od tega dne dalje voditi po določilih uredbe. Seveda velja ta poziv samo za one dolžnike kmete, ki tega niso še uredili s svojimi denarnimi zavodi. Dokler prizadeti dolžniki ne dokažejo denarnim zavodom pravice do zaščite, morajo biti verodostojni in resnični. Neresnične podatke lahko smatrajo denarni zavodi za poskus prevare, ki je kaznjiv.

Po določilih uredbe morajo dolžniki denarnim zavodom predložiti dokaze, da so ob času zadolžitve 1) sami ali s člani svoje rodbine obdelovali zemljo, 2) da njihova posestva tedaj niso presegala 75 ha obdelane zemlje (njiv, travnikov, vrtov, vinogradov, torej brez gozdov in pašnikov), 3) da je bila tedaj njihova davčna podlaga ali katastralni čist donos za odmero zemljarine višja kakor pa podlaga za odmero drugih neposrednih davkov.

Uredba sicer določa, da izdaja gori omenjene dokaze županstvo, vendar navadno potrdilo županstva ne zadostuje, ker ne nudi dokaza, saj dokaznih pripomočkov županstva v večini slučajih sama nimajo. Zato naj dolžniki preskrbe pri davčnih upravah številčne podatke o davčni podlagi za davke, ki so jih plačevali ob času zadolžitve in jih predložijo denarnim zavodom osebno ali po pošti. Točne podatke županstva morajo torej predložiti poglavitno le oni, ki so se poleg kmetijstva bavili še s kakim drugim poslom.

PREKMURSKA BANKA D. D.
prej: Muraszombati Takarékpenztár
KREDITNA BANKA D. D. OBČINSKA KRAJNICA
v Murški Soboti. v Murški Soboti.
Kmečka posojilnica v Murški Soboti p. z. z. n. z.
Prekmurška posojilnica v Murški Soboti
p. z. z. o. z.

POLITIKA

Italjanski državni tajnik Suvich je te dni obiskal Dunaj, kjer je imel z tamošnjimi politikami, predvsem z Dollfussom, važne politične razgovore. Razgovori so potekali v znamenju nenavadne prisrčnosti in popolnega soglasja v vsakem oziru. Načeta so bila vsa gospodarska vprašanja, ki se tičejo Italije in Avstrije.

Konferenca Male antante, ki se je tokrat sestala v Zagrebu je razpravljala o razorožitvi, o balkanskem paktu ino odnošajih s sosedi. Prav tako so bili predmet skrbne proučitve odnošaji s Sovjetsko unijo in njih razvoj v bodočnosti. Bavili so se tudi neposredno z rezultati dela gospodarskega sveta Male antante, kije pred tedni zasedla v Pragi. Naslednje zasedanje stalnega sveta bo meseca maja v Bukarešti. Vsi svetovni listi so pokazali veliko zanimanje za zagrebško konferenco ministrov držav Male antante.

„Položaj na Daljnem vzhodu je napet“, tako je izjavil sovjetski politik Kaganovič na zborovanju komunistične stranke v Moskvi. Med drugim je izjavil: Pripravljeni moramo biti vsak trenutek na napad. Zato glejmo, da okrepimo svojo vojaško moč. Ruska vojska se bo znala dostojno upreti proti vsakomur, kdor bi hotel le ped njihove zemlje.

O gospodarskem položaju Jugoslavije, prinašajo inozemski časopisi daljše članke v katerih ugotavljajo, da se ob nastopu novega leta brez dvoma opaža v jugoslovenskem gospodarstvu izboljšanje v najvažnejših panogah. Predvsem se je povečal izvoz. Omenjajo tudi najnovejše uredbe in zakone, o katerih naglašajo, da bodo v veliki meri olajšali gospodarsko življenje. Rezultat lanskega leta je, da ima danes Jugoslavija znatno boljši zunanji trg, prav tako se je ojačil tudi domači trg,

Minister dr. Albert Kramer, je bil odlikovan z najvišjim poljskim redom „Polonia restituta“ I. stopnje.

Notranji položaj Avstrije postaja vedno bolj kočljiv in vsi znaki kažejo, da je naša sosedna na pragu usodepolnih dogodkov. V svojem zadnjem govoru je Dollfuss napovedal hitlerjevem brezobziren boj in odklonil vsako spravo s Hitlerjevo Nemčijo. Ob prihodu italjanskega državnega tajnika Suvicha na Dunaj so narodni socialisti vprizorili velike demonstracije. Policija je aretirala 2000 izgrednikov. Tudi iz drugih krajev poročajo o nemirih, pri katerih je bilo mnogo mrtvih in ranjenih.

Na Portugalskem je pred dnevi izbruhnila revolucija, ki jo je pa vlada zadušila. Prišlo je do hudih spopadov pri katerih je bilo več sto ljudi ranjenih. Sedaj je zopet red in mir.

Francija je odpovedala trgovinsko pogodbo z Nemčijo. Ob enem je francoska vlada sporočila, da je pripravljena za pogajanja o novi ureditvi francosko-nemške izmenjave blaga.

V madžarskem parlamentu so se stepli narodni poslanci. Nemire je povzročil madž. narodni socialist Mesko, ki je opsoval socialista Reislingerja z besedami: „Jezik za zobe, rdeča podgana“. Za te besede ga je Reislinger dejansko napadel in pretepel. Nastal je velik škandal in je morala intervenirati celo parlamentarna policija, ki je šele po hudem naporu vzpostavila red in mir.

Italjansko romunska prijateljska pogodba, ki je te dni potekla, ne bo podaljšana, kar je povsod izzvalo veliko presenečenje in tudi nerazpoloženje.

Na Kitajskem se zopet bojujejo. Tokrat je izbruhnila državljanska vojna. Inozemske vlade so poslale v uporniško ozemlje svoje

Murska Sobota

— **Osebna vest.** Primarij kirurškega oddelka tukajšnje bolnišnice g. dr. Vladimir Brezovnik je napredoval v višjo položajno skupino IV-2. Čestitamo!

— **Avtogeni varilni tečaj.** Zdrženje obrtnikov v Murški Soboti, namerava prirediti v mesecu februarja t. l. avtogeni varilni tečaj. Kdor želi obiskovati tečaj, naj prijavi svojo udeležbo pri uradu združenja obrtnikov v Murški Soboti, vsak dan od 11. do 12. ure. Tečajev se lahko udeleže tudi pomočniki. Za odbor: Sukič Stefan, predsednik.

— **Desetnik in sirotica na našem odru.** Spisal Franjo Lovšin, vodstvo igre g. J. Kramberger, glasbeni del dirigiral g. prof. U. Justin. Dokaz, kako mladinskih igr ne smeš uprizarjati, nam je nudila zadnja igra, ki jo je uprizoril dne 19. in 21. t. m. Podmladek Rdečega križa. Že izbira igre same je bila pogrešena, ker se v naši mladinski dramski literaturi najde mnogo lepših in literarno manj oprekljivih in tudi manj tedencijoznih, kakor je Lovšinov mladinski igrokaz. Ker je bila predpriprava pomanjkljiva in površna, je bil že uspeh uprizoritve same dvomljiv. Da se ni posrečila potrebna notranja poglobitev igre, si mogel opaziti na igralcih samih, ki so nekatere scene odigrali brez razumevanja in notranjega doživljanja. Ni zadosti, da otroci obvladajo tekst, razložiti jim je treba, kaj in kako naj predstavljajo. Potem se tudi ne bo zgodilo, da bodo govorili sirotica in dr. (mačeha, Lizika in Anica) s prisiljenim patosom, tako da bo že na sebi slabi in nepoetični tekst, še bolj nevžiten. Dobri pa so bili cerkovnik, in še posebno prvi pritlikavec (Lah), ki sta se kretala neprisiljeno in naravno ter tako tvorila kontrast napram ostalim. Kakor je bila igra brez notranjih poglobitev, tako je bila tudi inscenacija slabo pripravljena in pomanjkljiva. Žalostni in nad vse graje vredna nesreča, ki bi mogla postati usodepolna, pa naj bo za vse prireditelje mladinskih iger živ memento, da skrbno pripravljajo tehnično stran take uprizoritve in naj pozovejo k sodelovanju — posebno za nadzorstvo otrok — ljudi, ki bi se gotovo našli med učiteljstvom. Ne zadostuje samo volja in osebna ambicija pri kulturnem delu! Sf.

— **Mrtev otrok.** Pred dnevi je posestnica Ana Novak iz Martjanci šla po opravkih v svoj sadovnjak ter našla pod drevesom mrtvega novorojenčka. Dete je bilo ženskega spola in prav krepko razvito. Vsi znaki na trupelcu kažejo, da je umrlo nasilne smrti. Poklicani orožniki so dognali na glavi rane, prizadete z ostrim predmetom, vsled česar je bil otrok po telesu in glavi ves krvav. Za brezsrčno mater manjka vsaka sled. Uvedena preiskava bo prav gotovo izsledila zločinko in ji prisodila kazen, ki jo zasluži za svoje nečloveško dejanje.

— **Nesreča.** Škalič Stefan, hlapec iz Podgradja je tako nesrečno padel s hleva, da se je močno poškodoval po hrbtu. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Gornja Lendava

— **Tatvina.** V Doliču so zadnji teden pokradli v eni noči pri nekaterih posestnikih 21 kokoši in 3 prazne vreče. Poklicani orožniki so takoj izsledili sled. Vodila je v Pertoče k znani ciganski tolpi. Iz odtisov v snegu je bilo razvidno, da je imel eden izmed tatov ovite čevlje v gumi od plašča pri kolesu, a ostali z cunjami. Pri ciganski hiši se je našla ista kvaliteta prej imenovanega gumija, kar je zadostovalo za aretacijo ciganov. Kakor vedno tako so tudi tokrat cigani pri zasliševanju trdovratno zanimali soudeležbo pri tatvini. Kljub vsej zgovornosti so morali romati v zapor.

— **Nesreča.** Te dni se je v Vardarcih opekla neka žena z esencem. Lastni otroci so ji namreč v nevednosti nalili v žganje esenc. Z požirkom te naslade je zadobila lažje opekline v želodcu. — Istočasno je v Dol. Slavečih neka žena v naglici zamenjala steklenico žganja z esencem. Napravila je pošten požirek in s tem zadobila precej močne opekline. Pri obeh slučajih je bila potrebna tak. zdravniška pomoč. Ženi sta v domači oskrbi in se nahajata izven nevarnosti.

— **Igra.** Sokolska četa je vprizorila v nedeljo 21. jan. t. l. igro „Radikalna kura“. Posrečena scenerija je plastičnost zelo dobro podane igre povzdignila do višine, ki je nikakor nismo pričakovali. Celota igre je bila brezhibna. Posamezni igralci so svoje vloge izbornorešili. G. Pasteiner je vlogo „Korenjaka“ odigral odlično in povzročil z svojim naravnim nastopom salve smeha. Elegantno „Rožico“ je podala izbornore, gospa Beloglavec. Posebno dovršena je bila v pevski točki, kjer je z svojim mezo-sopranom očarala navzoče. Z večkratnim nastopanjem bo stopila v vrsto najboljših igralcev. Prefriganega gledališkega igralca je zadovoljivo podal g. Beloglavec. Zaljubljeno „Jerico“ je zelo dobro podala gdč. Mervar. Odlikovala se je z naravnimi kretnjami in dovršenim petjem. Na isti višini je bil njen partner g. Frumen v vlogi „Bračura“. Živčno bolno „Anastazijo“ je dobro odigrala gdč. Župan D. z svojim ljubimkanjem s prof. Mrakom in Jankotom je delala precej skrbi možu Dr. Packu. „Mraka“ je igral g. Mutec. Predstavljal je izrazito prof. figuro ter izbornore odpel svojo pevsko točko. Bogatega amerikanca je zadovoljivo rešil g. Pavlina. Tudi vsi ostali igralci so bili dobri in so častno rešili svoje vloge. Kot celota so ugajali predstavniki trške inteligence „Krivec, Zemlja in Kodrič“. Pevske točke je naučila ritmično dovršeno in jih spremljala na klavirju gdč. Ana Župan, ki ji gre vsled tega tudi delna zasluga na uspehu. Občinstvo, ki je do zadnjega napolnilo prostora razred je z največjim zadovoljstvom sledilo igri. Tako lepih in zabavnih iger si večkrat želimo. Režiserju čestitamo na uspehu. — Kritik iz navzočega občinstva.

DOPISI

— **Pertoča.** V okvirju tuk. kmet. nadaljevalne šole je predaval dne 22. t. m. ob 18. uri g. živinozdravnik Dr. J. Šerbec iz Murske Sobote za širše občinstvo. Obisk je bil naravnost ogromen; saj je nad 200 ljudi z velikim zanimanjem sledilo izvajanjem

g. predavatelja, ki je v poljudnih in vsem razumljivih besedah govoril o svinjereji in nam predočil zlasti bistvene napake, ki jih bo treba odpraviti. Nato nam je opisal svinjske bolezni in nas tudi poučil o zdravljenju istih. Slednjič je g. živinozdravnik odgovarjal na razna vprašanja, ki so mu bila stavljena. Gosp. predavatelj je imel veliko zadoščenje z lepim obiskom in živahnim zanimanjem. Mnogo smo se naučili in smo mu hvaležni ter ga prosimo, da zopet pride med nas. Upamo pa, da nas v kratkem obiščejo tudi drugi najavljeni gg. predavatelji.

— **Rogaševci.** V nedeljo se je vršil občni zbor tukajšnje občinske organizacije J. N. S. Število na občnem zboru navzočih članov nam jasno priča o politični zavednosti tukajšnjega prebivalstva. Prostorna soba, katero je brezplačno dal na razpolago predsednik organizacije g. Mekiš Stefan, je bila dobesedno natlačena z člani, ki so z veliko pozornostjo sledili govorom posameznih funkcionarjev. Kakšno poverenje uživa odbor pri članih, je dokazala enoglasna izvolitev prejšnjega odbora z g. Mekiš Stefanom na čelu.

— **Sv. Jurij.** Skrajni čas bi že bil, da višja cerkevna oblast že enkrat spravi v red zadevo radi službe kanttorja v farni cerkvi Sv. Jurij. Zadeva postaja vedno resnejša! Ali bomo imeli že kmalu mir v fari?

— **Ocinje.** Po dolgotrajnem hiranju nas je za vedno zapustil g. Geder Franc, dolgoletni župan bivše občine Ocinje. Želodčni rak je zopet zahteval med nami svojo žrtev. Kako priljubljen je bil pokojnik med okoliškim prebivalstvom, priča dovolj jasno njegov pogreb, katerega se je kljub slabemu vremenu udeležilo zelo veliko ljudi! Dragi Geder! Počivaj mirno v domači zemlji, ki si jo tako ljubil.

— **Trdkova.** Dne 7. 1. 1934 je imela gasilska četa v Trtkovi gasilne vaje, katere se je udeležila tudi gasilska četa iz Doliča. Po vajah je bila prirejena v gostilni Lepoša Pavlini veselica. Oboje je uspelo v splošno zadovoljstvo.

— **Mačkovci.** Sokolska četa priredi v nedeljo, dne 4. februarja 1934 v prostorih gostilne Nemeth igro „Botra Nerga“ in več komičnih prizorov. Po igri prosta zabava s plesom. Na prireditve in veselico vabi vse prijatelje Sokola odbor.

— **Cankova.** Sokolska četa v Cankovi priredi dne 4. februarja 1934 popoldne ob 4 uri v gostilni g. Vogler Viktorja gledališko predstavo „Stari in mladi“, ljudska igra v štirih dejanjih — poučnega značaja. Po igri prosta zabava. Svira domača godba. Vsi prijatelji vlijudno vabljeni. Odbor.

— **Tešanovci.** V nedeljo se je vršil 1. redni občni zbor selekcijskega društva, na katerem je podal odbor poročilo o delovanju društva v preteklem letu. Delovanje društva je bilo zadovoljivo, kar so člani vzeli z odobravanjem na znanje. Naše letošnje

delo pa bo v glavnem v novem pregledu živine in v jesenski razstavi živine.

— **Rogaševci.** Po odhodu g. Beloglavca v Gor. Lendavo, je izvolilo načelstvo in nadzorstvo tukajšnje hranilnice in posojilnice na tajniško mesto g. Laznička Anton-a šol. uprav. iz Kramarovec, kot znak vestnega združnega delavca.

ADVOKAT

Dr. ŠTUPICA MARIJAN
naznanja, da je odprl v Dolnji Lendavi svojo advokatsko pisarno in da je bil imenovan za prevzemnika pisarne Dr. Černe-ta Ferda, bivšega advokata v Dolnji Lendavi.

MED TEDNOM DOMA

V Gornjem pri Šmartnem ob Paki so fantje popivali v eni tamošnji gostilni. Ko so se fantje pijani vračali proti domu so se sporekli. Pri tem so nekemu Mehu z koli razbili lobanjo. Med radovedneži, ki so drugi dan šli gledat umorjenca je bil tudi delavec Klančnik. Pred povratkom domov se je nekoliko napil in je v takem stanju zašel v potok Pako, kjer je utonil. Pokojni zapuščča 6 nepreskrbljenih otrok.

Po bilanci zagrebske policije in reševalnega oddelka se je preteklo leto v Zagrebu vsak dan zgodila ena nesreča, vsak dan pa je bil tudi po en primer samomora in kakega iz greda. Število samomorov je lani narastlo za 30 odstotkov. Dve tretjini samomorov so izvršile ženske, najmlajša samomorilca pa sta bila 12 letni deček in 13 letna deklica.

Po južnem delu Srema so se že nekaj let udeleževali tatovi, ki so kradli kar na veliko svinje iz samotnejših pristav. Po golem naključju so še le sedaj prišli tatinski družbi na sled, katero je vodil bogat kmet Galamboš iz Nikinaca, ki je imel trgovino z živino in mesarijo.

V sarajevski okolici so zaprli premožnega posestnika Savo Šešlija, župana občine Rajlovac, ki je bil razkrinkan kot požigalec. Pred leti je zažgal svoje gozdove ter prejel preko milijon dinarjev zavarovalnine.

Ljubljana je v lanskem letu potrošila nad 5 milijard in 263 milijonov litrov vode, ki se je porabila za pitje, kuho in škropljenje cest in vrtov.

Najrodovitnejši del Črne gore je še vedno pod vodo. Na površini 10.000 oralov zemlje traja poplava že dva meseca.

V selu Vladimirovac blizu Pančeva so neznani zlikovci umorili tukajšnjega zdravnika dr. Laziča. Morilci so mu odrezali glavo in telo nešteto krat prebodli z velikim bodalom. Splošno mislijo, da gre za osebno maščevanje.

DRUGOD

Šest Ameriških vojnih letal se je podalo na polet okoli sveta. Letala so v lepem vremenu zapustile Ameriko. Kakor se kaže bo polet uspel, zlasti ker spremlja letala tudi nekaj parnikov.

Neki ameriški učenjak je izračunal, da bi pri sedanjih razmerah veljalo potovanje na luno 6 000.000 000 Din. Priprava za takšen polet bi imela prostora le za štiri osebe in bi znašali stroški za vsakega 1500 milijonov dinarjev.

V Varšavi zbuja veliko pozornost afera, v katero so zapleteni višji krogi pravoslavne cerkve na Poljskem. Gre za protizakonito izrekanje ločitve zakonov, sklenjenih po rimsko-katoliškem obredu. Pri tem so pobirali tako visoke takse, da so v enem letu zaslužili nad 600.000 zlotov. V afero je zapleten tudi 5 škofov.

Sovjetske oblasti so aretirale vse uradnike neke velike švicarske prevozne družbe, ki ima svoje podružnice v vseh pristaniščih ob Črnem morju.

Policijske oblasti v Klužu v Rumuniji so docela slučajno izsledile ponarejevalce jugoslovenskih novčanic. Denar je ponarejeval zloglasni zločinec Josip Grano, ki je imel doma najmodernejše opremljeno delavnico, obsegajoč štiri velike prostore. Grana je izdal tudi svoje pajdaše, ki jih je romunska policija kaj hitro spravila pod ključ. Priznali so, da so začeli že le razpečavati ponarejeni denar.

Organizacija. Somišljeniki!

Občinski volitev ste se soboški volilci v izredno častnem številu udeležili. Pokazali ste s tem svoje veliko razumevanje za enotno in močno nacionalno politiko. S tem, da ste volili listo Jugoslovenske nacionalne stranke ste izrazili, da soglašate z našim stremljenjem, da v enotni in močni fronti skušamo popraviti škodljive posledice prejšnjega političnega strankarstva ter privedi nazaj naš narod na pot gospodarskega blagostanja.

Da se boste mogli popolnoma udeležiti izgradnje enotne jugoslovenske nacionalne politike, Vas vabimo, **da vstopite v naše vrste in postanete član Jugoslovenske nacionalne stranke.** Prijavite se vsaj do 3. februarja, da se boste mogli že 4. februarja udeležiti občnega zbora.

Prijave sprejemajo: Čeh Franc, Marič Ludvik ter raznašalec vabil. **Obenem s prijavo je poravnati članarino** v znesku 6 Din, nakar prejmete tudi legitimacijo.

Občinska organizacija JNS.
v M. Soboti.

Občni zbor Občinske organizacije Jugoslovenske nacionalne stranke se bo vršil dne 4. februarja ob 11. uri v stari kavarni pri Fafliku.

VABILO na

redno letno skupščino Občinske organizacije JNS. v M. Soboti, ki se vrši dne 4. februarja 1934 ob pol 11. uri dopoldan v prostorih stare kavarne pri „Kroni“ (Faflik).

DNEVNI RED:

1. Pozdrav in nagovor predsednika.
2. Čitanje zapisnika zadnje glavne skupščine.
3. Poročilo narodnega poslanca, ev. sres. predsednika in ban. svetnika.
4. Poročilo tajnika.
5. Poročilo blagajnika.
6. Volitev novega odbora.
7. Volitev delegatov za sres. skupščino.
8. Sklepanje o članarini za l. 1934.
9. Slučajnosti.

Prosi se točne in polnoštevne udeležbe.

ODBOR.

Mačkovci. Občinska organizacija JNS. ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 28. januarja 1934 popoldan ob 14. uri v prostorih drž. narodne šole. Vabi se vse članstvo, da se ga udeleži v polnem številu.

ODBOR.

Tešanovci. V nedeljo 28. januarja se bo vršil občni zbor kraj. organizacije JNS, ob 18 uri v obč. hiši. Vabljeni vsi člani.

Vse krajevne organizacije J. N. S., ki še niso plačale članarino lanskega leta, naj to store čimprej, da potem pozneje ne bodo imele sitnosti. Opozorjamo tudi na občne zборе, ki jih morajo pravočasno prijaviti.

Gabrijelčič l. r.

SOKOL

Občni zbor Sokolskega društva M. Soboti bo v soboto, dne 27. I. 1934 ob 21 uri v Sokolskem domu.

Bratje in sestre! Smatrajte udeležbo za dolžnost. — Zdravo!

UPRAVA.

Cankova. Občni zbor Sokolske čete v Cankovi se vrši dne 28. jan. 1934 ob 15 uri v državni narodni šoli z običajnim dnevnim redom. Udeležba obvezna.

Iz uredništva

Vse dopisnike prosim, da pošljejo rokopise pravočasno, ker se ob sredah že list zaključuje. Pišite le na eni strani in z črnilom! — Rogaševci. Rezolucijo sprejeli. Objavimo jo v prih. številki.

TON-KINO

Lastnik G. DITTRICH
v MURSKI SOBOTI
MARTHA EGGERTH in
PAUL HÖRBIGER
v tonfilmu

Čarjev valček

Glazba: Nico Dostal po motivu Johanna Straussa.

Predstave se vršijo:

V NEDELJO, dne 28. januarja ob 1/24 uri, in zvečer ob 1/29 uri.

Kupujem še vedno

kože

od divjačine in sicer veveričje, torove, lisičje itd. LAJNSČEK LUDVIK Murska Sobota, Grajska ul. 16. Poleg vile Hartner.

Iz delovanja Zdržbe trgovcev v Murški Soboti.

Trošarina na opeko je nemogoča.

Predlog obdavčenja opeke dokazuje popolno nepoznanje naših gospodarskih razmer. Zato naj na kratko razložim stanje opekarn.

V ljubljanski okolici se je zgostil velik del gradbene industrije, zlasti pa je bilo mnogo opekarn. Deloma zato, ker je bila Ljubljana sama dober trg, kamor je mogel producent prodati svojo blago, četudi ne vedno po najboljši ceni.

Pred preobratom pa je bil tem opekarnam odprt še velik trg na Reko, Sušak, Trst, Postojno, Idrijo in ves vmesni okoliš, ki ga ima sedaj v rokah Italija. S tem je odpadel trg, kateremu primerno so bile zasnovane zlasti večje tovarne. Tudi bivša Štajerska je imela ugodnejše prilike za oddajo opeke v Gradec in vmesne kraje od Maribora na sever. Ko se je trg skrčil do skrajne meje, štajerske opekarne niso mogle več s svojim blagom proti Gradcu; obrnile so se proti jugu. Tam se je pridružila še Hrvatska, katera je imela z veliko gradbeno delavnostjo v Zagrebu amortizirane svoje investicije in je v svrhu razbremenitve režije silila s svojo preveliko produkcijo proti Ljubljani. Imela je pa še to ugodnejšo priliko, da je imela in ima še svoje delavstvo v službi za 50% manjšo dnevno mezdno, kakor pa se ta plačuje v Sloveniji. Še pred gospodarsko krizo slovenskim opekarnam ni bilo več mogoče, da bi mogle po rentabilnih cenah prodajati v Ljubljano. Mnogo opekarn je propadlo, ker niso mogle izposojeni investicijski kapital obrestovati ter so obratovale z izgubo.

Sedaj pa je nastopila gospodarska kriza, ki je zlasti v Sloveniji dobila pomočnico v krizi denarnih zavodov. Zasnovane gradnje, ki so slonele na obljubljenih posojilih, so bile deloma ustavljene, deloma odpovedane. Dokler si je stavbenik mogel pomagati s hranilnimi knjižicami denarnih zavodov, da je s takimi knjižicami plačeval dobavljeno mu opeko, so dobavitelji oddajali opeko v dobri veri, da zlasti veliki denarni zavodi

Nemški svet na slovenskoj zemlji.

Napisala: Kološvári Berta.

Šiftar je bio te tretji teologuš, Šiftara, brezskoga posestnika i ošterjása sin. Njega je oča prlé kak bi ga vu Šopronsko gimnázijo dao, vu Radgoni dao šoláríti. Oča je túdi na radgonskom občnom urádi níkšega písáča podmito i té njemi je da sinovi za beg legitimátio štera na Schifter z Radgone bila vöpostávlena.

Te mládi Šiftar je jáko príličnoga tela i lepoga obráza človek bio, rad se lepo, rédno gvantao i takši nastop meo, kak kakši magnat.

Šo je po svejti. Obprvim je pri ednom nemškom komisári dobu mesto, kak písáč i prisežen tolmač. Kakši 2 meseca je delao pri tom komisári, te so záčale uradne novine prinášati iména i peršonespis tísti revolucionár-

ni officierov, šteri so ešče nejoblástvam na roke príšli. Komísár čté, glé da Šiftara, zasmejé se i erčé:

Či nebi Schifter bili, bi priségno ka ste Vi tísti Šiftar.

Šiftar je vido, ka njemi tam ostáti nevarno, slobod vzeo od komísára i šo z ednim vármegjövom dale. Ali nindri nej mogo dugo ostát, iz dájala ga njegova peršona i njegovo nastopanje.

Vu njegoví vandranjaj je na poti zvedo, ka grof-ca vdova Andrásyja na svoji posestvaj rada dá závetje beguncam.

Peški je potúvao do Tóke Te-rebeša; grofica ga je milostívno spríjéla i za písáča pogodila.

Vse velka posestva so vu tistom vremeni húdo krízo préstala. Nej je bilo zadosta cügov, nej škéri i nej delavní rok, ka bi zemlo obdelávale, dosta je vu prelogaj stalo.

Zaplenjena posestva je pa casarska kamarilla za špotane tápreprávlala.

Te je küpo eden dvorski: Ernust, svojemi mlájšemi sinovi Šándori morávsko posestvo, štero je grofa Batthyányja lást bila.

Andrassy Gjúla grof vu inozemstvi bio vu pregnanstvi; dosta penez núcao, vérstvo skoron níkaj nej nosilo, grof-ca rodbinske drágocenosti vu zálog dávala i tak peneze sinovi pošílala.

Domá je pa vsáki kradno, kak je samo mogo, na to je Šiftar že za pár tjédnov gori príšo. Nadgozdár ali kak so ga te zváli: gospon Oberförster je logé doli zaprávlao, peneze vu váraší zakártao, či ga što za račun pítao, se preto, ka ga doli strlí. Sigdár z pákšov hodo, híšne pse, máčke doli strelao, níkeliko lúdi túdi obstrélao. Obprvim rešíti posestvo toga vampira, si je Šftar gori djao.

Naprej prineso dvorskomi, ka je vu logáj opazo. Té ga samo grdo pogledno i erkao: Mládi prijátel, nigdár se ne kesajte za to, ka Vam nej briga. Rájši Vi túdi gori poglednite, ka si kaj správíte, gospoda so jáko nezahválni, enkrát te tákši siromák od téc šli, kak ste esi príšli.

Vido Šiftar, ka pri dvorskom níkaj ne naprávi, se pri grofici zgláso, i to je dónok telko znao nágučáti, ka revízijo prosíla. Revízor je príšo, nadgozdár je révnok po ednoj prelumpanoj noči spao, na večkrátno klonckanje gori skočo dverí odpro i šteo drznoga strlíti, što njegove senje motíti vüpa. Kak je revízora zagledno, njemi pükša naednok poklíčnola; gda revízor gozdni plan i račune naprej proso, te je pravo, ka de vu drúgo híšo po njé šo. Tam se je strelo, obračunao je. Dale.

v Ljubljani, če tudi z zamudo, vendar le še izplačajo vsaj delno obveze ali svoje vloge.

Dobavitelj-opekarnar je moral odkloniti vsako dobavo opeke na kredit, ker ni našel nikjer jamstva, da dobi res plačano dobavo.

Pred tem hudim denarno-kriznim pojavom se opekarne znašajo na kratko trajanje krize in ob neznosni konkurenci svoje opekarske produkte prodajajo že pod lastno proizvajalno ceno, ker morajo trpeti še na visoki mestni trošarini in prevoznih stroških na stavbo, kar vse je šlo na račun producenta in je bilo vse plačljivo le v gotovini, ki je postala v obratih tako nevidna, da opekarji niti svojim delavcem niso mogli ob plačilnih dneh izplačevati zasluženih mezd. Med tem pa je pritiskal socialni vijak za delavsko zavarovalnico in pokojninski zavod poleg državnih in avtonomnih davkov vseh vrst.

Mnogo je opekarn v Sloveniji, v katerih leži neprodana produkcija opeke, zlasti zidane opeke za cele delavne dobe tekočega leta, ker si producent misli, da pod lastno proizvajalno ceno ali zastoj zidno opeko oddajati ne more, ker je boljše, da opeke vobče ne proda, kakor da bi moral gledati kdaj mu bo odjemalec hotel kaj plačati.

Ob obstoječih razmerah je lastna cena zidane opeke — starega formata brez ozira na amortizacijo investicij in obrestovanja obratne glavnice — Din 0-35 za opeko pri opekarni. Ker je prodajna cena nižja, gre diferenca na račun obratne glavnice, to je v izgubo.

Opozorilo davkoplačevalcem za prvo četrtletje za leto 1934.

Davčna uprava v Murški Soboti razglasa pod števil. 38 z dne 4. I. 1934 v smislu čl. 148 zak. o neposrednih davkih, da dospe v prvem četrtletju 1934 v plačilo:

A) 1. januarja 1934 I. četrtletni obroki zgradarine, pridobnine, rentnine, družbeni davek, davek na neoženjene osebe, davek na poslovni promet in vojnica, ki se morajo plačati do najkasneje 15. februarja 1934.

II. Davčni zavezanci splošnega davka na poslovni promet po zak. z dne 31. I. 1922, ki plačujejo davek po knjigi opravljenega prometa, morajo predložiti prijave in plačati ustrezni davek za četrto četrtletje 1933. do najkasneje 31. I. 1934.

Dokler se ne izvrši odmera davkov za tekoče leto, se morajo plačevati po davčnem predpisu iz prejšnjega leta (čl. 147 davč. zakona)

Glede rubežnih stroškov in stroškov opomina kakor vsakega nadaljnega pojasnila se naj interesenti obrnejo na razglase na občinah.

Davčne napovedi za leto 1934.

Opozarjajo se vsi trgovci, obrtniki pa tudi gostilničarji, da davčnih prijav za odmero pridobnine za leto 1934 še ni treba vlagati dokler ne pride razpis ministrstva, odnosno dokler davčne uprave tega razglasa ne bodo objavile.

To se da v pojasnilo vsem zainteresentom radi tega, ker so se druga leta te prijave vlagale navadno v mesecu januarju, ki se pa bodo letos vlagale pozneje. Čas določen za vlaganje bodemo tudi pravočasno objavili na tem mestu ter v smislu sklepa uprave priredili tudi predavanja in pouk v Križevcih, Goranji Lendavi, Rogaševcih in Cankovi kakor tudi v Murški Soboti.

KMETIJSTVO

Navodila.

O pospeševanju urejanja umetnih travlišč.

Člen 1.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine pospešuje urejanje umetnih travlišč (setev deteljnih mešanic, dosetev travnikov, ureditev menjalnih travnikov, ureditev stalnih travnikov in pašnikov, ureditev semenskih travlišč in učnih travlišč) na ta način, da dobavlja potom kmetijskih organizacij zanimancu potrebno seme in umetni gnoj po znižani ceni.

Člen 2.

Kraljevska banska uprava objavi vsem sreskim načelstvom do 1. oktobra vsakega leta, kolika površina umetnih travlišč se lahko uredi v srezu s sodelovanjem kr. banske uprave. Obenem predloži rok za predložitev prošenj. Ako roka posebej ne določi, tedaj velja za poslednji rok 1. januar.

Člen 3.

Kdor želi sprejeti seme in umetni gnoj za ureditev umetnih travlišč po znižani ceni po predpisih teh navodil, se mora prijaviti pristojnemu občinskemu uradu ali kmet. organizaciji, koje redni član je, in lastnoročno podpisano *prijavnico in naročilnico* po obrazcu 1, ki jo dotični urad odnosno organizacija dostavi pristojnemu sreskemu načelstvu praviloma, najpozneje do 1. decembra vsakega leta, ako ni drugače določeno.

Člen 4.

Seme in umetni gnoj bo kr. banska uprava dostavila proslcem preko kmetijskih organizacij po znižani ceni in sicer: posestniki, ki imajo do 8 glav velike živine, dobijo 50% popusta, do 12 glav velike živine 40% popusta, do 18 glav velike živine 30% popusta na redne tržne cene.

Kdor ima nad 18 glav velike živine, sprejme seme in umetni gnoj po znižani ceni *le izjemoma*.

Posamezni posestniki morejo sprejeti semena in umetnega gnoja za ureditev največ 1 ha umetnih travlišč.

Člen 5.

Kr. banska uprava prispeva s semenom in umetnim gnojilom le tedaj, ako so dani vsi pogoji, da bo umetno travlišče dobro uspelo. Ti pogoji morajo biti razvidni iz točno izpoljene prijavnice in naročilnice. Prednost uživajo posestniki, ki imajo travnik ali pašnik dreniran, ki imajo urejeno gnojišče, ali ki so člani raznih kmetijskih organizacij. Sreski kmetijski referent upošteva pri predlaganih prošnjah, da se prispevek razdeli čim bolj enakomerno med posamezne kraje

in da pride zlasti v kraje, kjer je potrebno z vzgledom poučiti in pridobiti posestnike za urejanja umetnih travlišč.

Član 6.

Kr. banska uprava nabavlja potrebno seme trav in detelj potom kmetijskih organizacij ali pa neposredno od domačih pridelovalcev, združenih v krožkih za pridelovanje travnih in deteljnih semen, in sestavlja odgovarjajoče travniške semenske mešanice. Z nakaznico po obrazcu 2. a. (ali 2b.) dostavlja proslcu seme in umetni gnoj naravnost po povzetju ali pa pozove proslca, da seme in umetni gnoj dvigne pri dobavitelju proti plačilu v gotovini nanj odpadlega zneska. S prepisom nakaznice obvesti kr. banska uprava sresko načelstvo in dobavitelja.

Člen 7.

Sreski kmetijski referent nadzira pravilno uporabo semena in gnojila. Uspelo umetno travlišče vpiše nato v kataster umetnih travlišč, ki ga vodi po obrazcu 3. Prepis katastra dostavlja kr. banski upravi vsako leto do 1. decembra. Istočasno obvestijo sreska načelstva vse občinske urade, pri katerih posestnikih v srezu so urejena umetna travlišča. Občinski uradi razglasijo njihove naslove po običajnem načinu in pozovejo kmetovalce, da si ogledajo njihova umetna travlišča.

Člen 8.

Umetna travlišča naj se po možnosti opremijo z napisi:

Umetna travlišča posestnika N. N.

Člen 9.

S tem so razveljavljena navodila, po katerih se priznavajo prispevki pri izboljšanju travnikov in pašnikov, z dne 24. februarja 1932, III/4. No. 351/I. Ljubljana, dne 9. januarja 1934.

Tržne cene.

Mariborski živinski sejem:

Na ta sejem je bilo prignanih 11 konj, 14 bikov, 158 volov, 356 krav in 11 telet, skupaj 550 glav. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile te: debeli voli 1 kg žive teže od Din 330 do Din 375, poldebili voli od 3 do 350, plemenski voli od 275 do 375, biki za klanje od 350 do 375, klavne krave debele od 225 do 350, plemenske krave od 175 do 225, krave za klobasarje od 175 do 2, molzne krave od 2 do 225, breje krave od 2 do 225, mlada živina od 325 do 4, teleta od 450 do 5. Prodanih je bilo 239 glav, od teh za izvoz v Italijo 26 glav.

Mariborski živinski sejem

19. jan. 1934. Na ta sejem je bilo prignanih 89 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5-6 tednov stari komad 90-115 Din, 7-9 tednov 150-180, 3 do 4 mesece stari 200 do 260, 5 do 7 mesecev 350 do 380, 8 do 10 mesecev 450 do 550, eno leto 680 do 750, 1 kg žive teže 7 do 8,50, mrtve teže 9,50 do 10,50. Prodanih je bilo 39 svinj.

Mesne cene: Volovsko meso I. vrste 1 kg od Din 10 do Din 12. II. vrste od 8 do 10, meso od bikov, krav, telic od 5 do 7, teletje meso I. vrste od 14 do 16, II. vrste od 10 do 12, svinjsko meso sveže od Din 10 do Din 16

Ptujski živinski sejem dne 16. I. m. Na ta sejem je bilo prignanih 368 glav živine in sicer 81

konjev, 127 krav, 60 telic, 79 volov in 21 bikov. Povprečne cene za kg žive teže so bile: krave 2,50-3,50, telice 3,50-4,25, voli 3-4, biki istotako 3-4. Konji 750-2300 Din. Prodalo se je 185 komadov. Svinjski sejem v sredo, 17. I. m. je imel zaloge 125 rilcev, od teh je bilo prodanih 58. Cene za kg žive teže in sicer prolenki 6-7, polmastne 7-8, mastne 8, prasci po kakovosti 6 do 12 mesecev stari 125-150 Din

Zagrebski tedenski sejem.

Dogon je bil: 4 biki, 296 krav, 80 junic, 92 volov, 246 konj in žrebet, 576 svinj in 24 pujskov. Cene: biki po 350, krave za mesarje po 3-325, za klobase 2-220, junice za klanje po 350-450, junice za rejo po 1000 do 1200, voli I. vrste po 4-450. II. vrste po 350-4 bosanski po 3-350, živa teleta po 550-6, zaklana po 8 do 850, pitane svinje po 8-850, nepitane po 650-7, zaklane svinje po 1075-11, pujski po 90-150, konji po 3500-7000 par, žrebeta po 1200 do 1500 in konji za klanje po 1-125 Din za kg.

Deželni pridelki.

Detelja po 45-50, otava 45-50, seno 40-45, slama za krmo 30-35, Din za 100 kg.

Prodajam posestvo

z hišo, ki je zidana, 10 oralov zemlje ob hiši in 6 oralov gozda, ki je 10 minut oddaljen od hiše. Več se poizve pri lastniku

RAUTER, Kupetinci — Sv. Jurij ob Ščavnici pri Bučevcih.

Delavci!

Vsi, ki so bili l. 1933 na delu z palirjem Gergar Viktorjem na imanjih Kamendin, Kulpin in Karadjordjevo in do sedaj še niste dobili svoj težek zaslužek, naj se prijavijo od 1. do 15. februarja pri meni. Oni, ki so dobili listke za zrnje naj jih oddajo, da bom z trgovci lahko obračunal. Vsem naznanjam, da sem zopet prevzel delo in da vsi, ki hočejo dela, naj se prijavijo pri meni.

GERGAR VIKTOR,
palir
Križevci, Prekmurje.

NAZNANILO.

Marič Anton, urar in fini mehanik v Belticah naznanja, da si je nabavil novi in najmodernejši

PHILIPS-OV APARAT za polnjenje akumulatorjev

Vsled tega oskrbujem strokovno in točno polnjenje vsakovrstnih akumulatorjev po najnižji ceni. Priporoča se:

MARIČ ANTON
urar in fini mehanik
BELTINCI.

Hiša v Turnišču,

na najprometnejšem mestu v Prekmurju, z gospodarskimi poslopi in zelo dobro uvedeno

trgovina usnja in mešanega blaga, se proda radi preselitve. (Z ali brez skladišč-magacinov.) Trgovina že obstoja več kot 70 let, edina je v kraju, ki ima preko 100 čevljarjev, ki v veliki meri izdelujejo sejmsko blago.

Pisma na naslov: 2
EMANUEL BADER, ČAKOVEC.